

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad cat' olicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az állatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányüzsdékben.

A véredek.

A szabdkömvisek és demokraták Polónyi ellen.

Nem a hazafiságnak, nem a tisztességnek, hanem a véredeknek a munkája az, amit egy pár nagyszájú hazaffych ma bevallottan Polónyi, a valójában azonban a koalíció s a darabontok bukásával elkövetkezett tisztesség uralma ellen indított.

A tisztességes ember háta ludböröződik, amikor azokat a szemenszedett mocskosságokat olvassa, amiket azokon az újságoknak nevezett papiroson a nagy közönség elé végigtergetnek.

Vajjon kit érdekel mindez? -- vagy mondjuk helyesebben, kinek mi haszna van mindebből? Vagy kérdezzük még helyesebben: kinek fájnak azok az állítólagos inkorrektések, amelyeket ezek szerint a lapok szerint Polónyi Géza, az egykori ügyvéd elkövetett?

Mi köze a nagyvilágnak ahhoz, hogy Polónyi Géza ügyvédkorában alaposan eret vágott egyik vagy másik gazdag kliensén? Hát melyik ügyvéd nem teszi ezt meg?

Miért nem firtatják Vázsonyi és Lengyel Zoltán Eötvös Királytól, hogy mit kapott a tiszteszlári pörben a mélyen tisztelt zsidóságtól? Vajjon beerte-e akkora honoráriummal, mint amilyenért most Po-

lónyi hátát nagydobnak nezi minden kócos ujságíró?

Egy-két évvel ezelőtt kuriózumkép megemlítettük, hogy egy ügyvéd 2-3 pernyi munkáért majdnem kétezer koronát akart kisorsfolni a pácienseitől. Mit felelt rá? Ezt:

— Bár minden héten írhatná ezt rólam a Fejérmegyei Napló. Akkor én is megépíthetném a második legszebb házat a Nádor-utcában és Ostendeba járnék nyaralni a feleségemmel, mint ahogyan némelyek teszik.

Ki kívánsi arra, hogy Polónyi Géza 30 esztendővel ezelőtt nem tudom én milyen helyeknek nyilvánossági engedélyt eszközölt ki? S ez a tény is arra van hivatva, hogy Polónyiról bebizonyítsa azt, hogy gazember.

Ki kívánsi arra, hogy Polónyi a nemzeti küzdelem idején kitől-mitől kapta információit a bécsi Bug kuliszzatitkairól? Mindenki beszélt akkoriban, hogy a koalíció vezetői mindent részletesen tudnak, a mit odaát a magyarok felől végeznek. Akkor mindenkinek tetszett ez és senki sem firtatta, hogy Polónyi Géza egy viharos, vagy nem viharos multu hölgy útján lérközött hozzá az összeaszott szívű feketesárga generálisokhoz és ezen a görbe uton gombolt ki tőlük olyan titkokat, a

melyeknek hálattára itthon vigan dörszölték kezeiket az augurok és azt mondták, hogy mégis furlangos, százesavarulatu ember ez a Polónyi Géza, hogy így kézére tud járni a nemzeti érdekek?

Ki kívánsi Polónyinak, az ezerszemű és ezerszemű fiskálisnak kisebb-nagyobb dolgaira s egyáltalán mi köze Magyarországnak, meg az egész világnak ahhoz, hogy Polónyi levett fehérmeműm hol? milyen? és mekkora foltok vagynak?

Nem ez a baja Vázsonyi urnak Sándor Pált, Húvös Józsefet, Eötvös Karolyt, Lengyel Zoltánt, meg a többi született demokratát sem ezek a dolgok bántják. Hiszen tudták ezt mind már évtizedek előtt, hanytorgatták, börtöngették is eleget.

Más itt a bibi.

Polónyi Gézában egy erélyes kezű, óriás tehetségű s rengeteg munkabírásu embert kapott a magyar igazságügy. Voltak nekünk igazságügyminiszterünk eddig is. De praktikus, az életben forgolódó, az élet gyötrelmeit, hibáit, bűneit praksziszból ismerő emberünk alig volt. Azok a jó urak remekül tudtak paragrafust gyártani, német törvénykönyveket magyarba átültetni. Ezért van aztán tele a törvénykönyvünk abszurdumokkal, a melyek a való életben totagast allanak.

Most akadt egy igazságügyminiszter-

A jóslat.

*Judában szörmeben jár minden jó lélek,
De főm a királynál bibort ott a vélek.
Tombol Szedecczás nagy lakomat ilve,
Lalrok meg paráznák vigadnak körülte.*

*Gymlad, ég a jökedu, kupa borral telvén,
A vigadók közé Jeremiás felméné.
Fölsír a proféta nehéz, hosszú jajjal,
Összecsapja kezét: „Szedecczás! Jaj, jaj!”*

*Nagy Nabukodnézár Babilonban készül
Köl aranyos kardot fejedelmi éköl.
Ejképi kovácsok láncot kalapálnak
Karjára, lábára Jüda királyának.*

*Hintsd hamival födet, kezéidet törjed,
Üzd ki a viharba festettarcu hölgyed!
Borulj az Ur elé, tested verén vérig,
Talan elfordítja pallosának élit.”*

*„Megyck Babilonba, ugy, ugy, gonosz ember!
De körül ott néck diadalmas szemmel.
Biboros palasoin, vállomra felöltönn,
Babilon kapuját sarkából kidöntönn!”*

*„Reszkess, király! Táncol a fergeleg síru,
A sudár pálmát is töbil kiszaklja.
Reszkess, égen-földön Ur haragja rombol,
Egy tornyot se láss te magas Babilonból!”*

*„Holdköros, eszelös! Beszél felemásan:
Megátkozol, Babilont hogy sohase lássan*

*S mégis Babilonban vernék nehéz láncra:
Rugjátok ki innen, ki az éjszakába!”*

*Torlódnak az égen viharos fellegek,
Hidig éjszakában vonitnak az ebek.
Ugy kacag a király, hogy perex a könye
És áll a litornya és foir a bor gyöngye.*

*Csillog Babilonban dús paloták száza,
Szedecczás király bilincsel vázza.
Pompázhat a város örökös napfényvel,
Kiszurt két szomének csupa söku éjfel.*

Vértesy Jenő.

Az orosz czár váltói.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —

Irta: **Buday László.**

Mikor Rákóczy fejedelem kiadta az utasítást tordai Pápay Jánosnak, hogy merre menjen, mit végezzon, végezetül hozzáette:

— Aztán eszén legyen kigyelmed, semmi barátságot ne cselekedjék az ország dolgában. Félkezze meg az asszonyép körül legyeskedő természetét s el ne árulja a Státus titkait egyfár szép szem kedviért.

Pápay János elvörösödött, a hogy ezt a dorgatóriumot hallotta; dacosan fölcsapta süvegét és azt mondta:

— Asszonyok bolondja vagyok, sokan

mondtak már: de fecsego gyermeknek még senki se tartott.

— Jól van, jól, felelt jóságosan Rákóczy Ferenc, hiszen inkább trefaképen mondtam, mint intésül.

Intett neki barátságosan és elbocsátotta: de még az ablakból is utána nézett addig, a míg a Szaniszlóék portája mögött be nem kanyarodott.

Ha Pápay jól végzi ezt a külzetést, meg van mentve a szabadságharc ügye. Százhuszezer orosz katona áll fegyverbe Rákóczy mellett, ha sikerül a török vezereket megpuhítani, hogy ne csináljanak mostanában semmi galibát az orosz határon. Egy fejedelmi vagyon az váltókban, a mit Pápay János a tarsolyában visz Konstantinápolyba, hogy ekesszölöb lehesen a nagyvezér előtt. S a váltókon nagyon jó név van: az orosz czáré. Van-e görög bankár, a ki esengő aranyokban magához ne váltana egy ilyen értékes papírost?

Mikor Pápay János eltűnt a Szaniszló-ház mögött, Rákóczy is elment az ablaktól. Ejnye, mért is építkezett Szaniszló Péter open erre a helyre, vagy mért nem várt még egy esztendeig? Akkor szabad volna a kilátás az egész utcasoron át s a fejedelem is meglátta volna, hogy szegi meg szavát Pápay János mindjárt a második percben.

Mikó Adám özvegye kinézett épen a virágos ablakon. S ha nem is nézett volna ki, megállja-e Pápay János, hogy bucsuzól be ne kopogtasson a szép asszonyhoz? Nem, semmi esetre. Köszön szép szóval s mindjárt példalözögatni kezd a nagy utjáról.

Mai lapunk 6 oldal.

nek való ember, a ki odatermett arra a polcra, a ki ismeri az élet bibéit. Bocsánat a kifejezéseit s ne is tessék Polonyira érteni, hiszem minden közmondás sántikál. A közmondás mondja, hogy a zsványból lesz a legjobb pandur.

Polonyi ismeri a közélet minden fufangját, jó és rossz oldalát s azért fájt annak a bünöző bandának, hogy oly hamar a körüket látta.

Mit ígért Polonyi?

Először: *hogy az ügyészségnél nem fogja tűrni a szabadkőműveseket.*

Másodsor: *véget vet annak a sok gyaldizatos igazságnak, a mely a zsidó szocializmus sajtó útján Magyarországot bekéjti s a magánbecsületet feldúlja.*

Harmadszor: *megreformálja a börtönt s nem engedi, hogy a papirosbuzza a magyar gazdál tönkretegye.*

Ez fáj — tisztelt Uraim! — **Vázsonyi bandájának, a demokrata uraknak és a szabadkőműveseknek.** Ez fáj. És nem is árn az, hogy Polonyi ilyen vagy olyan összeköttetéseket kultivált és hogy mélyebben nyult a jövődelme után, mikor kevesebbel is beérhette volna.

Ez fáj. És ezért kell neki pusztulnia arról a helyről, a hol Magyarországon annyit söpörhetett volna.

Kompromittálni akarják Polonyit az osztrák császár előtt, hogy letérhessék a magyar minisztert.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy Magyarországon csak egyetlen nagy hatalom van. **Nem az igazság, nem a hazajava, nem is a pénz, hanem a szabadkőművességgel karöltve járó demokrácia.** A kire ez az ikerhatalom megharagudott, annak kitekeri a nyakát, ha addig el is. Mozgosit mindent, még a kloakák szennyét és büzet is, mert neki minden jó, ha a célt szolgálja.

Nagyon komoly emberektől hallottuk, hogy a múlt nyáron, amikor Polonyi nagybeteg volt, **betegségét mérgezés okozta.** Megmérgezték mert az érdekeiben mélyen

sértett maffia ezt így akarta. Nem sikerült. Kezdenek ellene mást. Husz-harminc esztendő szennyes ruhákat teregetnek a nagy világ elé, vadakkal állnak elé, ütik a nágydobot, gazembereknek, komiszkodnak. Mert Polonyinak pusztulnia kell. Hátul áll **Sándor Pál, Vácsonyi Vilmos, Eötvös Károly.** Ezek az uszítók. Elöl pedig e **Fényes László és Lengyel Zoltán-féle alakok.** Ezek a véredek.

Jaj annak Magyarországon, a ki a zsidó demokráciával és a szabadkőműves uralommal újat huzni merészel.

Polonyi példája szomoruan igazolja, hogy igazat beszélünk.

Hogy pedig a küzdelem éle nem ennek az egy embernek a működése ellen irányul — minden okos ember előtt világos.

Hiszen ugyanazok a hátsó elemek támadták a koalíciót s azok az ellenségei a tisztesség uralmának és azok a barátai a kiszervedett Tisza-uralomnak és darabont korszaknak.

Csak tessék egyébként meghallgatni, hogy miként kacagnak odaát a Lajtán túl a bécsiek. Hogy tapsolnak, a mikor a mi nagy hazaflyaink az ő vetésük alá szántják a földet.

A népbolondítók ellen.

— *Darányi a munkásokhoz. — Bihari hang Mezőfőről.* —

Megszivleendő szöveget bocsátott ki **Darányi** Ignác a hatóságok útján a földmivelő munkásokhoz. Darányi, aki mindenkor a szíven viselte a munkáknér érdeket, amiért a zsidó szocialista tábor részéről olyan sok nemtelen támadásnak volt mindenkor kitéve, ebben az intő szövegében is magyaros ösztönzettel, kertelgetés nélkül kimondja az igazat, avja a földmivelő munkásokat, ne üljenek föl mende-mondáknak s ne hallgassanak azokra a gonoszlelkű emberekre, akiknek sem lstenük, sem hazájuk s akik a nevet csak bolonddá tartják, hogy hasznuk legyen belőle.

Darányi szövege így hangzik:

— Az ország nagy részében a gazda és a gazdasági munkások az aratási szerződéseket már rendesen megkötötték, *nemely vidéken azonban* amint értesültem, a munkások még most sem akarnak szerződni. Nyilvánvaló dolog, hogy ha a helybeli munkások a gazdákkal nem egyeznek meg s idejében nem kötik meg a szerződéseket, akkor a gazdák kénytelenek más vidékekről munkásokat fogadni, aratógépekről gondoskodni, esetleg olyan gazdálkodási módokra áttérni, a melyeknél kevesebb munkásra van szükség, a mikor azután a helybeli munkások nemcsak az idén, de talán több esztendőn át kereset nélkül maradnak. Nehogy ez a sajnálatos dolog bekövetkezzék, jóindulattal figyelmeztetem a gazdasági munkásokat arra, hogy iparkodjanak az aratási szerződéseket mielőbb megkötni a gazdákkal. Szükségesnek tartom a munkásokat erre figyelmeztetni, mert többfelől hallottam, hogy mindenféle hamis hírek járnak a munkások józan eszét. Az ilyen hírek után ne induljon senki, mert nem igaz, hogy a kormány megszabta volna, hogy mi legyen a munkabér, az sem igaz, hogy a kormány elrendelte volna, hogy a munkások most ne szerződjenek s halogassák a szerződés-kötést; az sem igaz, hogy a kormány megparancsolta volna, hogy a munkások gazdasági cselekedet szocietéseket, helyi csoportokat alakítsanak és lagsági díjat fizessenek; az sem igaz, hogy a gazdák kötelesek a helybeli munkásokkal szerződni s azoknak annyi munkabért adni, amennyit a munkások kérnek. Mind ezekkel a hazug hírekkel a munkásokat csak bolonddá tartják!

Az az igazság, hogy a hatóság, a gazda, a munkás nem lehetnek ellenségek, a kölcsönös tisztelet, az emberszeretet, a becsületes jó szándék s a bizalom kell, hogy kapocs legyen közöttük. Aki nem ezt mondja, hanem más mond, aki folyton csak a gyűlölködést szítja, aki a munkások előtt folyton csak a hatóságokat és a gazdákat ócsárolja, *akinek se lstene, se hazája,* az akárhogyan bizonykodik is, nem igaz barátja a munkásoknak s előbb-utóbb csak bajba keveri az embereket. Remélem, hogy a munkások belátják mindenütt, hogy csak úgy boldogulhatnak, ha nem hallgatva semmiféle mesékre, a munkás a gazdával jó egyetértésben él s megbecsülve egymást, békességben dolgoznak a hazai földön.

*

Hogy mennyire az életből vette szavait a földmivelésügyi miniszter, mutatja legújabbban a bihari földmunkások esete is, amely egyuttal

— De hogy hova megyek, azt világért meg nem mondhatom. Fontos államtitok az, a fejedelem bízta rám.

Mikó Adám özvegye nem volt kíváncsi asszony, de az a nagy titkolózás benne is föléb-resztelte a kíváncsiságot.

— Nem, nem, nem mondhatom meg, erős-ködött Pápay János. Nincs az a szép szó, nincs az a mosolygás, a miért elárulhatnám.

Az asszony ebből is értett. Hát olyan gyöngék a szép szó, meg a mosolygás? Hátha lesz sikere mégis. Pápay János vére fellobogott, olyan esabítóan tudott rá mosolyogni az az asszony; és a szíve majd elolvadt, olyan édes, lágy beszédekkel hallott.

Mikor aztán az özvegy a duzzogáshoz fordult s egy-két könyesepp legördült szép pillái alul, akkor Pápay János nem bírt tovább a titkával. Könnyu a fejedelemnek titkolózni komoly tanácsosok, hűdeg férfiak előtt: sirna csak ő előtte is egy szép asszony!

Mikó Adám özvegye végig hallgatta a nagy titkot, aztán durcásan fölbígyeszítette ajkát.

— Csak ennyi az egész? És én még sirtam is ezért!

Rossz kedve támadt, veszekedni kezdett; Pápay János egy darabig csak hallgatta, aztán, mikor hiába várt új verőfényre, sahajtva indult el utjára.

Tudta, hogy holnap az egész város beszélni fog az ő utjáról: s az ámulásáért ő még csak egy melegebb kecszorítást sem kapott.

Volt elég ideje tételődni; gyorszekéren meg lovon három nap utazott, míg az ország

határához ért. Találkozott uri hintókkal, elment ismerős udvarházak mellett, a honnan hivatóg-lag intettek feléje: de meg nem állt sehol és be nem tért sehova. A hintóknak mosolygó leányok utaztak, az udvarházakban pirosarcu, szép asszonyok laktak; nem állt job érte, hogy ki nem esalták volna belőle a titkát.

A hogy a moldovai határhoz ért, egészen megkönnyebült. Innenlét ismerős arc már nem mosolyog rá, a durva havasi oláhok pedig ugyan nem fogják faggatni a titkáert. Fűtyülve-danoiva lovagolt át a falukon. Szöveggett cifra, színes terveket: hogy milyen pompásan fogja ő megoldani azt a földadatot, a mivel a fejedelem bizalma megtisztelte. Kap érte, bizonynyai fog kapni, mert hiszen Rákóczy egy emberének szolgálatait se kívánja ingyen, uri birtokot, nagy tisztiséget. Akkor aztán özvegy Mikó Adámné se lesz olyan tartózkodó. Vagy ha az nem hajlik a szép szóra, Gyulái Pál bizonyára odaadja a hajadon leányát, az Eszter. Megeshetik az is, hogy Konstantinápolyból se tér vissza üres kézzel; mondják, hogy a szultán ő felsége olykor nagyon is adakozó kedvében van s az erdélyországi daliás vitézeket különösen kedveli.

Rásteledett az erdőben. Meghaljon itt, a szabad ég alatt? Fűvet tegyen a feje alá s a kópönyegével takarózzék? Rossz mulatság volna. Megtette sokszor, megtette tegnap éjjel is; de már csak jobb nyoszolyát érdemel az, aki Peter cár váltóival, Rákóczy fejedelem üzenetével megyen a török nagyvezérhez.

Hopp! Hisz ez az erdő a moldovai vajda birtoka. Nem lehet innen messze a vajda kas-

télya; egy vagy másfélórányi lovaglás csupán. Puha ágy, jó bor majd csak akad a vajda házánál Rákóczy követe számára!

Megsarkantyuzta a lovat, hogy odaérjen a vajdához, mielőtt az éj leszálina. A paripájáról dőlt a veríték, Pápay János is ugyancsak neki-melegedett a gyors lovaglásban. De legalább jókor érkezett; a vojvoda ablakai még viágosak voltak.

— Hozott lsten nálam, mondta neki a vajda. Mi hír a nagy fejedelem udvarában?

— Most ugyan nincs sok hír, felelt Pápay János. Vereksznük, vereksznük, egyik sem bír a másikkal. Majd talán később, ha sikerül, amit tervezünk...

— Mit, mit terveztek? kérdezte a vajda. — Megbocsáss, jó uram, azt nem szabad elárulnom. Máris többet mondtam kelleténél; vedd ugy, mintha egy szót sem szóltam volna.

A vajda bort hozatott fel s szorgalmasan töltögetett Pápaynak. Bcszélgettek az időről, a lovakról és a vadászatról.

— Hát mondd csak, kezdte megint a vajda, mi jóban jársz Konstantinápolyban?

— Oh, oh, nevetett Pápay János, nem csalog ki belőlem a titkomat. Szép asszony, mosolygó lány ha kérdené, még akkor se vallanék. Meghagyta Rákóczy, hogy hallgassak. A te szemeid ugyan nem tesznek szöszegővé.

— Ugy, ugy, felelte a vajda s ujra töltött a vendégének, hiszen nem firtatom én, ha magadnak akarod tartani. Asszonyokról szótál az elébb; halljuk hát, hogy tetszenek neked a mi asszonyaink?

találó azokra is, amiket a Polonyi-hajcsa képcsán lepurk vezető helyén elmondottunk. A bihari földmunkások, a Mezőfi által becsapott, félrevezetett szegény emberek rendületlen hívei voltak Mezőfinek. Annnyira belebolondultak ebbe a zsidóba, hogy a Megváltó képe mellett ott függött akárhány munkásszobában Mezőfi képe is.

Most azonban a bihari „elvtársak” kidobták Mezőfi ur képét a szobából. Ez a földmives munkáscsoport egy kis füzetkét adott ki, amely nem más, mint egy hatalmas pofon a „nagyságos” népbolondítóknak. A bihari elvtársak ugyan csak nem kimélik volt bálványukat.

Ebben a füzetkében a bihari földmunkások a következőképen rángatják le Mezőfi „népmentő” (?) szövetségéről a leplet.

Először is kimondják a bihari munkások, hogy faképnél hagyják Mezőfit. Elmondják, hogy miért. Azért, mert (szóval-szóra ezt írják a bihari munkások):

— *„Nekünk csak fáradtság, sok kiadás, halálós harc, pénzbüntetés és börtön . . . Meglássátok, ők visznek bennünket a vágóhídra, nem az urak. Krisztus is azt mondotta: „Válasszatok el magatokat a gonosztól,” már pedig, aki annyi bajt okozott, mint a mai szocialista vezéreink, az gonosz, csak a zsarolást és a hízlegést értik. Tehát testvérek, ne álljunk vágóhídra, a mi jövőnk nem azt követeli, nekünk jobb jövő kell. Bebizonyítottam, hogy 1906. év tavaszán egy bérmozgáson alkalmam volt négy tanácskéro levelet és egy táviratot küldni a központhoz és az a tanács és védelem jött, hogy 42 fillér kérés van a számadásban és azt nyolc nap alatt okvetlenül küldjük be. Ez eljárásért az értekezlet Mezőfi elvtársnak bizalmatlanságot szavazott és ezzel veget ért. Tehát, testvérek, 11 levélre és egy táviratra az a válasz, hogy nyomorúságos 42 fillért nyolc nap alatt beküldjünk. Heten voltunk bezárva, 25 munkástestvérünk megbüntetve és ők végre is azt a tanácsot adták, hogy írjunk meg mindent, hogy hogyan volt, vagy felebbezzünk. Ennyit bizony magunk is tudunk. Ugy-e, testvérek, szép vezetés és szép védelem. Okos a bolondok közt, add ide a pénzed pontosan, aztán szaladj ide, szaladj oda míg a börtönbe nem kerülés; mindig szaladj s a mellé még rendel a szolgabíró ur könnyhullató gyantát vagy 100 koronát Ok pedig olyanok, mint a süketek, ha kérdést intéznek hozzájuk.*

Ha a jövőre gondolunk, amikor majd az

— Tetszenének, de én bizony nem látam belőlük egy szalat se. Az erdőszélen, amerre jöttem, egy hevenéves anyóka gyűjtött rózsát. Egy apró leány segített neki, lehetett talán nyolc esztendő; ez volt minden, a mit láttam.

— Nos, akkor meglátod mindjárt a legszebbet, mondta a vajda büszkén, megmutatom neked a leányomat.

Fölkelt, kocintott még egyet, aztán kiment. Amikor visszatért, kézenfogva vezetett egy karsu, sugár leányzó.

Pápay János szeme rámeredt a piros arcra: sok szép virága van Erdélyországnak, de ez gyönyörűbb valamennyinél.

— Ez az én leányom, a legszebb egész Moldovában.

A legszebb az egész teremtésben, áradozott Pápay János.

Anna még jobban elpirult s durcásan mondta:

— Minket nem szoktattak bókhoz az uraink. Nálunk igaz szót adnak a lányoknak is.

— Nem adhatnak igazabbat, mint amelyet én mondtam, felelt vissza Pápay János.

A vajda nevetett és újra töltött. Pápay János Anna egészségére ültette a poharát.

A vajda aztán, kifáradhatott znap valamiben, karjára hajította a fejét s elaludt ott az asztal mellett.

Pápay János pedig a bortól csillogó szemekkel beszélt tovább a szép lányunk.

— Mit nem adnék érte, ha elvihetném innen magammal!

eget fogja ostromolni a jalkiállítás, mintha csak látnám, testvérek, mennyi bajotok lesz az örült vezetők miatt, akik nem is tudják, mi a szocializmus, csak a zsarolást és a hízlegést értik. Ha aztán felülünk nekik és küldjük a pénzt, megiják, milyen derék katonák vagytok, csak előre, mindenki pontosan léssze a tagdíjakat és ne engedjünk az uraknak.

Ha aztán összeszurkálnak valakit, majd gyűjtővet bocsátanak ki, mert a négyszázezer koronából, ami évente felmegy, meg a költség sem tlik ki olyan sok kell nekik, nem hogy segély telne ki és ha lenne, olyan lenne, mint a 11-ik levélre a válasz, hogy — nincs. Fordítsuk meg mi a dolgot, testvérek és írjatok ti, hogy nincs.

Testvérek! Nektek is lelki kötelességek, hogy a sokat szenvedett munkásnépért és önmagotokért mindent elkövésetek, hogy a szenvedés veget érjen, amit már senki sem gátol, csak Mezőfi elvtárs. És szent igaz, hogy ő az akadály és mi nem tűrhetjük tovább, hogy a jövőnk ellen dolgozzák, szamoljon a lelke a nyomorban szenvedőkért.

Ime, magyar munkások! Így süt a világot megváltó szocialdemokrácia a maga világosságában. És hát nem érdemli-e meg az a munkás a szolgai sorsot, amelyik így hagyja bolondítani magát egy furfangos zsidóval! Bizony mégis csak sok együgyű van a magyar munkások között.

UJDONSÁGOK.

Székesfehérvár, jan. 26.

(Saára Gyula dr.) Székesfehérvár város országgyűlési képviselője tudvalegyleg benyújtotta már megbízólevelét a képviselőházhoz, nyomban megválasztatása után. Juszt Gyula, a képviselőház elnöke a Ház esítőrtöki ülésében jelentette be az új képviselőt a Háznak. A mandátumot a törvény előírásához képest az igazoló alandó bizottság most megvizsgálta. A bizottság, mely tegnap, pénteken délelőtt ülésezett Bernáth Béla elnökölésével, rendben találta a megbízó levelet s a képviselő harmincnapos főtartással igazolta. — Saára Gyula dr. most ismét Székesfehérvárról időzik s itt tölt néhány napot. Csak a

jövő hét folyamán utazik föl ismét Budapestre. A képviselő most a szokásos tisztelgő látogatásokat végzi a notabilitásoknál s a hatóságok fejeinél.

— (Diszes esküvő.) A régi, az igazi, a vérbeli magyar uri világ fénye hullott végig az ősi város népes utcáin pár pillanatra, mikor egy diszes nászmenet fogatai keresztülrobogtak rajtuk. Színes, pompázó magyar dzsentri-lakodalmom volt ez, olyan, amilyen manap ezen a vidéken ritkítja párját. Nemes Furó Géza borotapusztai nagybirtokos, tartalékos huszarhadnagy Bácsországból, ma déli fél 1 órakor tartotta esküvőjét Gádl Alisszal, Gádl Illes és felesége újverbászi Kármán Marika leányával. Az esküvés a reformátusoknál történt. Az előkelő, disztigvált násznap a tulipános korszakban, a tulipán jegyében vonult föl. Urasszonyok, urleányok s a férfiak többnyire tetszetős, drága díszmagyarban, emiből itt-ott kivált a frakk s a különféle katonai uniformis. A magyar ruhákat tulipán díszítette, de még a lovak füle mellett is ott volt a tradicionális magyar virágjelvény. Kedves látványosság számba ment a menyasszony kocsija. Négy fehér eszengős paripa röpítette s mint a híres régi notában, futja a szél fő felénel a kendőt. A magyar ruhás ara festői látványt nyújtott. Hintója négy kerékét pompázó viragok borították. Csinosak voltak a kis uszályvivo apródok s a dalias volégény kocsiján a kibontott haju koszorúslányok. A nászbot is jól festett. Mindelemek tarsadalmi különbség, nélkül temérdek nézője akadt. A násznagyit tisztet Zsolt József az Országos Nemzeti Szövetség elnöke és Szabó Károly nagybirtokos teljesítették. Esküvő után Jezsone volt a Magyar Királyi-szalkban. Az új pár nászutra indult Olaszországba.

— (Városy Gyula dr.) kaloosa-bácsi érsek a katolikusirók és hírlapirók Országos Pázmány-Egyesületének alapítólajjai közé lépett.

(Bírói kinevezés.) A király az igazságügy-miniszter előterjesztésére Farkas Sándor mór járásbíró a VII. fizetési osztályba kinevezte.

(Rendkívüli közgyűlés a vármegyénél.) Fejérmegye törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott Sároczny Viktor gróf főispán elnökletével.

— Nem adhat semmit, gunyolodott a leány, nincsen semmije.

— Lesz majd, felelte Pápay János, lesz majd! Rákóczy gazdagon megjutalmazza híveit.

— Rákóczy is szegény, hogy adhatna ő valamit. Maholnap elveszt az az apró országát is, a mije van.

— Dehogyan veszt, dehogyan, magyarázta Pápay János. Maholnap őve lesz egész Magyarország. Megsegít a jó Isten.

— És még valaki, ugy-e? Ha biztosan tudnám, ha bizhatnám benne . . .

— És Anna a szemét lesütve szemérmesen oda nyújtotta kezét Pápay Jánosnak.

— Bizhatik, csak legyen az enyém, ujjongott Pápay. Elmondok mindent, akkor meglátja, hogy igazam volt. Elvegeztük az orosz cárnál, hogy ő segíteni fog, csak attól fél, hogy azalatt a török az ő határát fogja zavarni. Hogy ez meg ne essék, azért megyek én Konstantinápolyba. A tarsolyom kincseket ero papirokkal van tele, az orosz cár váltóival. Beváltom őket a bankároknál s drága pénzen vásárolni meg a békét a nagyvezértől. Ha jól végzem a dolgomat, nekem is lesz rangom, hírem, vagyonom, akkor enyém lesz, ugy-e, Anna?

— Megragadta a kezét, de a leány hirtelen fölugrott s fölébresztette az apját:

— Kelj föl apám, a vendéged bucsuzni akar.

A vajda dörzsölgötte a szeméit, mintha aludt volna, pedig hallotta a beszélgetést az utolsó szóig. Megmutatta vendégének a szobáját, nyugodalmat jóéjszakát kívánt neki.

Aztán előhívta az embereit. Az egyiknek

meghagyta, hogy amint Pápay clalszik, lovozék be hozzá az ablakon s lopja ki a tarsolyát; a többieknek megparancsolta, hogy őrköljenek ajtó, ablak előtt, hogy Pápay ki ne mozdulhasson a szobájából.

Pápay János másnap arra ébredt, hogy a moldovai vajda foglyul tartja őt. Az ablakon at kapott enni, inni bőven, az ablakon at bekaacogott hozzá a vajda szépséges leánya is; az ajtón kétszeres lakat volt.

Atkozta magában a tegnapi bort, atkozta azt az ő ostoba természetét, hogy asszonyi szóra, asszonyi mosolygásra oly hirtelen fölenged. Atkozta a vajdát is, szemtel-szembe, mikor az délután behajolt az ablakán.

— Ne olyan hevesen, vitéz ur, mordult rá a vajda. A te váltóid utban vannak Konstantinápoly felé. Csakhogy éppen nélkülöd. Hidd el, be tudja váltani azokat mas is, nem csak te. Addig nálam maradsz, míg a küldöttem haza nem érkezik a pénzzel; aztan utnak csesztelek. Mehetsz haza bátorúságon, meg valami meset se kell kigondolnod, hogy hová tűntek a váltóid; megütentem én már Rákóczynek mindent. Megtudja a czar is hamar, hogy bizhatik a ti szótartó szövetségetekben.

Pápay János örült haraggal rontott neki az ablaknak; mire odaért, a vajda eltűnt s csak mogorva őreinek pisztolya varta az ablaknál.

Gyorsan járnak a vajda emberei: Pápay János mégis egy örökkévalóságnak tartotta azt a két hetet, míg Konstantinápolyból visszakerültek.

Szomoruan, szégyenkezve ballagott haza. Az utja visszafelé kétszer olyan hosszú volt; fél,

A főispán megnyitva a gyűlést, kegyeletes szavakban emlékezett meg Zichy Jenő grófról, mint a vármegye egyik érdemes bizottsági tagjáról. A főispán indítványára az elhunyt gróf érdemei jegyzékébe igattatnak.

Pajzs Gyula dr. biz. tagnak a közigazgatási bizottságnál történt lemondása folytán, helyébe egyhangulag Batthyány Lajos gróf választott meg. Pajzs Gyula dr.-nak, mint volt bizottsági tagnak, kifejtett tevékenységéért a közgyűlés köszönetet szavazott.

Polgárdi község képviselőtestülete 50.000 korona hozzájárulást szavazott meg a balatonpapi vasút építéséhez. Az állandó választmány ezt jóváhagyta.

Molnár Béla dr. ellenzi a képviselőtestületi határozat jóváhagyását, mert szerinte a képviselőtestület nem tudhatta határozatának súlyát. Lehetetlen egy olyan vasútépítést támogatni, amely a vármegyei központon nem köti össze az illető községgel és így annak semmiben szolgálja érdekét.

Gyay Pál Esztergomvármegye főispánja és Szűcs Jenő alispán felszólalása után a közgyűlés a képviselőtestület határozatát jóváhagyta.

— (Doktorátus.) Dr. Angeli Ödön ügyvédjelöltet, a ki eddig is tudora volt az allantudományoknak, a budapesti egyetemen tegnap avatták a jogtudományok tudorává.

(Városi közgyűlés.) A város törvényhatósága e hó 28-án, kedden délelőtt 3 órákor rendes havi közgyűlést tart.

(A megyebál.) Amire hetek óta készül s egy hónapja kíváncsi a vármegye s a város, ma este lesz a megyebál a Városi Színházban. Külsőjében sok pompával, csillogással, ragyogással. Változtak az idők, az emberek és hát a megyebálok is. Nem olyan zárközöttak mint régen s ha pénz dolgában talán még többet tudnak forgatni, mint egykoron, belső értékük talán mégsem egészen az, ami volt évtizedekkel ezelőtt. Most ne medítalunk rajta. Ugyis

attól a perctől, mikor Rákóczy színe előtt kell megjelennie.

Hallotta az uton, hogy a kuruc fegyverek sorsa megfordult: egyik veszteség a másikat éri, a fejedelem maholnap nincs biztonságban a saját országában sem.

S ennek mind, mind ő az oka, úgy éri. Hogyan vezekelve érte?

Asszonyra többet nem néz, megfogadta már. Ott Moldvában, mikor a vajda foglya volt.

Hjába is nézne. Inne, hogy hazaért, Mikó Ádám özvegyét az ablaknál találta újra. De, amint a szép asszony meglátta Pápay Jánost, becsapta előtte az ablakot.

Sohajtott egyet Pápay, aztán fölsetett a fejedelméhez.

Nem kérdezte, szabad-e, lehet-e, berontott Rákóczy szobájába s térdreborult előtte:

— Itt a kérdem, fejedelem, nem vagyok méltó rá. Büntess meg, öl meg, csak azt ne hidd, hogy hűtlen szolgád voltam.

Rákóczy komorán, szigorúan nézett maga elé, aztán megint csak felülkerekedett az ő jószág szíve:

— Vesztett ügyünknek nem használna már ha megis öletnélek. Itt a kardod, vedd vissza; ezzel mosd le vetkeidet.

Es a bujgósó Rákóczynak nem volt hibebb embere, mint Pápay János, aki az utolsók közt halt meg Rodostóban, elhagyatva, szeretetlenül, a nélkül, hogy asszonnyal szót váltott volna, ragyogó leányszembe csak egyszer is tekintett volna.

hiábavaló már. Inkább elmondjuk azért, hogy népes lesz, látogatott és, aminek igazán örülnünk, sokat fog jövedelmezni a tüdővészések javára. A mai rendkívüli megyegyűlés már sokat hozott össze azok közül, akik manap — a vármegye urai. A díszes bál még többet hozt össze. Hanem persze nemcsak az urakból. A szép asszonyokból s a viruló leányokból is. Olyan látványosság lesz ez, aminő éveken keresztül sem akad a székesfehérvári farsang krónikájában.

— (Házasság.) Tóth Jolánkat eljegyezte Pereszlényi Ottó, a statisztikai hivatal tisztviselője.

— (A Mantz-ovoda) megnyitása nem történt e hó 27-én holnap, — a mint jelezve volt, hanem a közbejött körülmények folytán csak a tavasszal fogják megfelelő ünnepek keretében a nyilvánosságnak átadni. Akkor lesz a Havranek Antal szobrász műtermében elkészített emléktábla leleplezése is. A díszbeszéd megtartására a bizottság dr. Kuthy József főigazgatót kérte fel.

— (Keresztényszociális szervezkedés.) Előszálláson holnap, e hó 27-én keresztény szociális egyesület alakítás céljából nyilvános népgyűlést tartanak az ottani munkások. A népgyűlés napirendje a következő: 1. A szocializmus ismertetése. 2. A szervezkedés haszna és célja. 3. Mit akának a keresztény szocialisták? A gyűlés elé az egész környék nepe nagy érdeklődéssel néz.

— (A Vizivárosi Katolikus Kör) február 2-án este 6 órákor évi közgyűlést tart. Esti 8 órákor lesz a kör zártkori táncvigalma a könyvtár javára, saját helyiségében, a Varga-féle vendéglőben.

— (A déli vasutak.) Úgy látszik, hogy az események szomorú folyamata alig lesz kikerülhető. Szekesfehérvár leghatalmasabb munkatelepén, a Déli Vasuti gyárban a sztrájk kiterőben van. A munkások nem akarnak engedni, viszont az igazgatóság is azt vallja, hogy a déli vasuti vonal magyarországi vonalaira amúgy is tetemesen ráfizet és képtelen az engedelmény adására. Ranschler Béla főfelügyelő, akinek személye és működése iránt úgy a vezetőség, mint a munkásság nagy bizalommal és szeretettel viseltetik, minden lehetőt elkövet az ellentétek lehető elsimítására, de — úgy látszik — legjobb akaratú törekvései sem tudják a kitörni készülő veszedelmnek útját állani. Ha a munkások nem hajlandók követeléseikről lemondani — amint állítják is, hogy nem mondanak le róluk, — a vezetőség valamennyit elbocsájtja és új munkásokat fogad.

Mi őszintén sajnálunk, ha még az utolsó percben sem sikerülne a bajt elhárítani s anyni derek munkás családjával együtt arra a szomorú sorsra lenne kárhóztatva, amelynek megdobbantó példáját a közel mulbtan Budapesten láttuk a közúti villamos vasutasok sztrájkjánál.

A sztrájk kiterőését — a hírek szerint — már a jövő héten lehetne várni.

(Értesítés.) A lapunkban hirdetett Retsa-féle ösztöndíj elnyerésért folyamodók a pályázati kérvényhez szegénységi bizonyítványt is köteleztek csatolni.

— (Megtévedt lelkek.) Zámolyról írják lapunknak: Herman Janos 40 éves zán oyi földműves valóságos rabja volt a szeszés italnak, oly annyira, hogy az utóbbi időben nagy ritkán lehetett józan állapotban látni. Hermant folyó hó 25-én reggel felakasztva, holtan találták háza istállójában. A szerencsétlen ember öngyilkossá lett.

— (A vármegye virilisei.) Fejérvármegye legtöbb adófizető bizottsági tagjai 1907. évre a következők: Gróf Zichy Jenő Alsószentiván 95571 korona 74 fillér, gróf Wimpfen Siegfried Ercsi 71822 korona 82 fillér, id. gróf Zichy Nándor Adony 60222 korona 06 fillér, gróf Esterházy M. Móric Csákvár 56417 korona 98 fillér, József főherceg Alcsut 32738 kor. 73 fill., gróf Zichy János Seregélyes 26957 kor. 51 fill., gróf Cziráky Antal Lovasberényi 23651 kor. 33 fill., gróf Wimpfen Simon Erd 23433 kor. 86 fill., gróf Nadasdy Tamás Nádasdladány 22830 kor. 28 fill., gróf Battyáni Lajos Polgárdi 21194 kor. 13 fill., dr. Prohászka Ottokár Szekesfehérvár 20232 kor. 02 fill., gróf Esterházy László Sárosd 14784 kor. 68 fill. itj. dr. gróf Zichy János Nagyláng 14541 kor., 70 fill., Károly János Szekesfehérvár 13205 kor. 24 fill., Szűgyény-Marich László Csór 12621 kor. 70 fill., ifj. gróf Zichy Nándor Adony 12535 kor. 78 fill. gróf Zichy Gyula Pécs 12314 kor. Szuha István Alsószentiván 12218 kor. 20 fill., Kégl György Csala 12170 kor. 08 fill., Grünfeld Jakab Szekesfehérvár 11438 kor. 68 fill., gróf Zichy Aladár Vajta 11083 kor. 83 fill., dr. Halász Gedeon Kápolnásnyék 10334 kor. 76 fill., Hoffmann Ede Bicske 10001 kor. 04 fill., Rousefeld Henrik Bicske 9629 kor. 41 fill., dr. Pajzs Gyula Rácalmás 9592 kor. 44 fill., Lyka Dóme Pázmánd 9424 kor. 76 fill., Blau Arnold Szabadbattyán 8912 kor. 58 fill., dr. Nagy Sándor Alsószentiván 8901 kor. 22 fill., Br. Trauttenberg Frigyes Mór 8231 kor. 95 fill., Verebi Véghe János Vereb 7744 kor. 03 fill., Szuborits Jenő Szekesfehérvár 7688 kor. 12 fill., Mayer Károly Szekesfehérvár 7688 kor. 12 fill., Beck Hugo Velence 7599 kor. 84 fill., Kuti Marton Szekesfehérvár 7169 kor. 58 fill., Komáromy Károly Szekesfehérvár 6801 kor. 80 fill., Gremspurger István Szekesfehérvár 6981 kor. 80 fill., Pálitz Lajos Velence 6905 kor. 51 fill., gróf Zichy Ráfael Sárszentmihály 6778 kor. 24 fill., Sárközy Aurél Petend 6770 kor. 39 fill., Deutsch Gábor Csákvár 6653 korona 80 fillér, gróf Zichy Henrik Tác 5567 korona 45 fillér, Strasser Izidor Pátka 6384 korona 59 fillér, gróf Széchenyi Viktor Sárszentmihály 6281 korona 44 fillér, dr. Misner Ignác Ercsi 6248 korona 60 fillér, Sárközy István Velence 5898 korona 98 fillér, Freund Adolf Rackeresztur 5660 korona 50 fillér, Krencz Ignác Szekesfehérvár 5033 korona 32 fillér, Br. Luzenszky István Mór 4934 korona 74 fillér, Szitányi Károly Baracs 4769 korona 46 fillér, Grünfeld Ignác Nagyveleg 4482 korona 93 fillér, Farkas Gyula Herceglálya 4459 korona 14 fillér, Matta Árpád dr. Százhalombatta 4301 korona 64 fillér, Nagy Pál Herceglálya 4286 korona 48 fillér, Tallian Vilmos Pátka 4164 korona 84 fillér, Zichy Ödön gróf Sárkeresztur 4099 korona 15 fillér, Frankl Izidor Rácalmás 4075 korona 98 fillér, Fischer Mór Polgárdi 4035 korona, Ree Mór Alap 3810 korona 64 fillér, Frankl Zsigmond Dunapentele 3745 korona 52 fillér, Luczenbacher Miklós Kápolnásnyék 3391 korona 77 fillér, Csillery Sándor Cece 3370 korona 95 fillér, Wolf József Inota 3252 korona 91 fillér, Schlesinger Sándor Tác 3216 korona, Fiath Imre Aba 3169 korona 37 fillér, Meszleny Pal Kisvelence 3160 korona 47 fillér, Meszleny Benedek Kisvelence 3160 korona 47 fillér, Berezsa Károly Pusztazamor 3043 korona 73 fillér, Fiath István Nagylók 3009 korona 59 fillér, Dóra Szilárd Dunapentele 2980 korona 12 fillér, Rohonczy István Zauagerszeg 2842 korona 20 fillér, Grünfeld József Káloz 2724 korona 48 fillér, Lits Gyula Ipolyásg 2709 korona 14 fillér, Szávozd Emil Káloz 2600 korona 28 fillér, Ehrenfeld Fülöp Nagylók 2584 korona, 46 fillér, Brau-Pal Baracs 2550 korona 66 fillér, Dettrich Zsigmond Aba 2509 korona 64 fillér, Friedmann Gyula Káloz 2503 korona 26 fillér, Nagy Gyula Nagylók 2440 korona 33 fillér. (Vége köv.)

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadási.

Tüdőbetegségek, hurutok, számköhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Végbél-, Aranyér-, Cukor- betegeknek,

Gyermekgáysoknak és cseese-
mőknek nélkülözhetetlen. Min-
den tisztaságot szerető embernek
feltétlen szükséges a „Z é r o”
használat, mert abszolút tisztá
és kellemes érzést nyer általa.

! TISZTASÁG, EGÉSZSÉG !
ZÉRO SZABADALMAZOTT VÁTTAÁRUGYÁR
KLOZETIVATA

Meggátol minden horszolás és infekció.
Használata olcsóbb a papírnál.

... Kapható mindenütt!
„ZÉRO” Szabadalmazott váttáárugyár
Telefon 87-52. BUDAPEST. Telefon 87-52.
VII. Rózsa-utca 45.

— (Falusi idill.) Nagy György seregélyesi lakos a hét egyik estjén borostólal igyekezett lakására. Az utcán összetalálkozott Szélan Erzsébet 10 éves leánnyal, aki nagyot nevetett a részeg emberen. Ez a nevetés annyira kihozta sodrából Nagyot, hogy a leányra támadt és véresre verte. Nagy ellen megindult az eljárás.

— (Elvetemült tolvajok.) A mult hét folyamán elvetemült tolvajok jártak az ercsi rom. kath. temetőben, akik onnan mintegy 120 sírkeresztet elloptak. A megejtett nyomozás során az elloptak kereszték egy részét Horák György lakásán találták meg. Horák beismerte a lopást, de azt is elmondotta, hogy mások is lopták a kereszteteket és azokat tüzelesre használták. A esendőrok most keresik a többi tolvajokat.

— (Rendőri hírek.) Hj. Vitális György Palotai utca 62. szám alatti lakos, sertéskezeskedő, mert sertéseit a zár alatt eladta, a rendőrség 25 korona pénzbüntetésre, esetleg két napi elzárásra ítélte. — Ugyanennyi pénzbüntetést kapott Molnár Mihály Zomoly utca 76. szám alatti lakos sertéskepec, aki sertésein hamis marhalevellél akart tudalni.

— Zongoratanfolyam. Novák József zongoraművész, ki mult évi december hóban tartott hangversenyén rendkívüli képzettségéről tett tanúságot, mely a sajtó részéről is egyhangulag el lett ismervé, megkezdí városunkban tanári működését. Elfogad tanítványokat kezdőköl a legfelsőbb kiművelésig. Lakása: Jókai-utca 10. sz. Értekezni lehet naponta 1—3 óra között.

— Bízalom semmiben sem kell annyi, mint szólóoltványok beszerzésénél. Lelkiismeretesen és szakértelemmel kezelt oltványok minden szólóbirtokos részére valóságos főnyeremény, mig meg nem bízható oltványok a varva-várt eredményt eemcsak hogy meg nem hozzák, de fáradózsunkat és munkánkat is értékelteink. A legmesszebb menő bízalmat érdemli meg a kitünő szakértelemmel és pedáms lelkiismeretességgel kezelt „Milleniumtelep” Nagyösz, Torontáimegye, mely n.ü. eltekletkekkel díszített magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főárjegyekét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

— Szigeti fényképészeti és festészeti intézet Szekesfehérvár Kossuth-utca 9. Készít arcképeket bármely aquarell, platin, pastell és olajkivitelben.

Elsőrangú kivitelért kezeskedik.

3-52.

— Erzsébet-liget mellett 4700 □-öl az Almassy-telep felől 4150 □-öl buzaöld szabadkézből háshelyeknek eladó. Tudakozódni lehet Sár-utca 14. sz. a. Ugyanitt 4 kazal szalma eladó.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Szoyer-esték. Ha silány is a ráma, értékes lönusaival szép marad s gyönyörködött a kép. Valahogy ez az általános impresszió szürödött le lelkünk mélyén a szerdai s csütörtöki

Szoyer-est után, amely a nagy művész szembeödlő kvalitásait oly szegényes milióbe állította egyrészt s oly fényesen érvevite tudta mégis juttatni másrészt. „Hoffmann mesze” s „A böregér,” ahogy már említve volt messze fölülhaladjak a társulat erejét s olyan túlvetésekkel lépnek föl az adott körülmények közt, amelyek itt minálunk beválthatatlanok. Am az eremnek ezzel az oldalával most nem foglalkozunk. Alább is csak annyiban, amennyiben a vendégművész szemponjtából a lokális fogatkozásokra föltétlenül ki kell térnünk. Hogy pedig azt se mondja senki, hogy a kákan is csomót keresünk az erőlenebb felnel, mig a nagy tehetség boldog osztályosának egy-két apróbb lapzása előtt, amely elvégre tagadhatatlanul mégis csak észlelhető néhanéhol — szemet hunyunk tetzesünk, elismerésünk s rokonszenvünk kidomborítása mellett szót s teret kell engednünk a kifogásoló kritikának is Szoyer lönkará nevére.

Köljürobán s nagy általánosságban meg kell jegyeznünk, hogy örökös kar, szinte helyrehozhatatlan veszteség a magyar enkművészetre az az idő, amit ez a dalános hang mind mai napig is szubrett-szerepek keresztülvételére pazarol, ahelyett, hogy pusztán csak a legkokeleletebb enekfoladatok megoldásának szentelhetné minden pillanát. Másik univerzális megjegyeztünk folytatolagosan az, hogy Szoyernek ritka szerencsésen lejtett enkművészeti temperamentuma van. Olyan lsten-áldás ez, amely már egy-magában igen nagy előnyt biztosít. S vegezetül harmadik általános észrevételünk — ami köztudomásu az, hogy leglő valójge az ó arisztikus nagyságának kerekedő, tömör hangja, amely a legmagasabb dimenziókban is játszi könnyedséggel tud erverenyessülni. Belnelző lágysággal lopezők a szívbe s csodálatba ejt tisztaságával es erejével.

Az idei két este e tekintetben újra meggyőzhetett minden muzsikális lelket, de hogy kissé erősebben szoljunk minden muzsikális tület is, hogy Szoyer igazi enektalentum a javából. Jó iskolát jart, ez meglatszik alakításán. Csak egy a baj. Hogy nem járta ki egészen s így aztan minden brilirozása mellett is nagy tonn többször es több tekintetben kívanni valót. Koloraturáján helyenkint észlelők, hogy a hangaranyalatok nem fonodnak tokeletes harmóniába s nem egy szer eszünkbe juttatja azt a zongoravirtuozt, aki temérdek technikai kincset tar föl, ámdé játéka még sem tud ojt kristálytisztán, tascinalóan érvenyesülni, mintegy másike, akinek technikája bar nem olyan nagyszabasu: játékanak benső tulajdonai mégis mások. Szebbek, tikeltesebbek nehó a virtuozéinál.

Ez a hibatlan keszeg a hangszálakban, ez a parányi defektusa a keszültegnk teszi azt, hogy itt-ott posztulátumokat tamaszthat a zene s enek intelligenciája, amelyekel a művésznőnek nem volna módjában tökeletesen kielegíteni.

Hogy a részletekre terjünk, csaknem megmagyarázhatatlannak tetszik nekünk, hogy a művésznő Hoffmann meszen disztonációknak volt kitéve. Tortent ugyanis, hogy egyik enekszámában félhanggal lejtett csuszott a kelletenél.

Am mirdézek a krogások persze csak kritikai görlencse mellett tehetők meg. Csak ott kezdődnek, ahol az a szögu, magas mérték, amely ala ilyen művészi erök allanak. S ha van is a szerdai Szoyer-estben, ann talán tenomenalisabb lehetett volna meg — hogy ha azok a kellekek is megvannak a vendégművészno iskolájában, amelyeknek hangját oly rigorózusan konstataáltuk föntebb — az osszbenyoniast illetőleg egész természetesen a legösszintőbb elismerés hangján kell szölanunk a vendégszereléséről „Hoffmann meszen”. Az est lenyponjtjának a belező képet kell tekintenünk, amelyben hangjának magával ragadó drámai erejét teljes pompájában ragyogtatta.

Már ami „A böregér” előadását illeti, itt aztán a legpedánsabb szigor sem találhatott kifogásolni valót Szoyer alakításában. Igazán kifogástalan volt. Szében, bájosabban, közvetlenebbül nemcsak kívanni, de elképzelni sem lehetne a keringőkirály Strauss muzsikájának interpretálását. A szobaleány nagy áriája kiválóan precózus volt s finoman pontirozott. Játéka viszont játszi lánortól csillogott. Ki venne rossz néven ha néha — a karzat számára is.

S most az értékes kép mellett a gyatra keretről. Hogy mi itt teljes elismerésünk mellett, amellyel Szoyer művészetéről nyilatkozunk, kifogásokat is tettünk, annak bizony egyszerre szembe ötlk az oka, ha vizsgáljuk a szegényes miliót, amely a ket művészesnek adatott. Itt van mindenek előtt a „Hoffmann mesze”. Az opera tudvalevően prologál kezdődik s eplőlag végződik. Ezen a ket meszgen belül foglal helyet a három fölvonás. Az Olympia, a Stella, végül az Antónia. A Stella ismert okoknál fogva elmarad. Így aztán a bevezető es befejező képen kívül csak két fölvonás marad. Hanem hát e kétből is nagyon kevés maradt meg. A többinek aztán puros plajbász a megmondhatója. Maga ez a körülmény is sokat levont az osszjáték erejéből. Még ez hagyjan a többi hiba mellett. Elül van a rováson az utolsó fölvonás pompás duettje. Egyszerűen tonkre silányították. Aztan Hoffmann szerepe. Hát ez a szerepkör bizony magas lraí tenort kíván, olyat, amely minden hangtechnikai eszközzel rendelkezik. Hogy az egyébként oly ambicózus Szóno erre a szerepre a legtávolabbi ról sem lehet hivatott — hiszen nem is kívánható töle bizonyára senki előtt sem megy újság számba, aki az ó besületes murkásságát, de emellett kaliberét is ismeri. Mit mondjunk Gyárjásról? Semmit. Igazán semmit. Ha csak azt az öreg mókát nem akarjuk rszprodakálni, hogy démona veszedelmesen enlekedtetett a keményseprre. Hát meg a kar. Pedig mekkora szerep jut ebben a darabban a korusnak! Erről a karról jobb nem beszélni. Takarítsuk meg a nyomdafőstéket.

Hogy azonban se elfogultaknak ne látszassunk, se egyoldaluan ne itéljünk, az igazsághoz híven meg kell mondanunk, miszerint elvitathatatlan, hogy az enekesek minden magasabb zenei intelligenciálanságuk mellett is mégis sokalta jobb alakításokra lennének képesítettek. Lehat persze chhez több szorgalomra, tanulásra és tanításra volna szükség. All ez a zenekarra is.

Aztán hol maradt a hárfá, amellyel ha jól emlékszünk Meseey, oly nagy enektust tudott elérni?

„A böregér” előadásáról — sajnos szintén kevés dicsérő szót mondhatunk. Pedig hát ez az operet mégis csak jóval könnyebb, híjjával van a szerdai est nehézségeinek. Hiába. A főszerplők nem igen bírták, amit lájszólnuk kellett. Lehet, talán valamivel jobb szereposztás némileg lendített volna az ensemble-on. Ha mar itt vagyunk, megemlíthetjük, hogy maholnap egészen bele kell szoknunk abba, hogy egyik-másik elegeg jó erőt vagy csak abban a bizonyos sötét háttérben, vagy pláne csupán a színészpályóban láthassuk estenkit.

Dicséret adassék Dem. Ella csütörtöki enekének. A magyar betétet, amelyet Strauss utólag komponált az operetthez a mester intencióhoz ragaszkodó hűséggel iparkodott érvenyesíteni. Látszott a primadonnán, hogy erejéhez mérten méltó partnere igyekszik lenni a vendégművésznőnek. Oly briliáns volt Dénes enke, ahogy még sohasem hallottuk. Igazán gyönyörűségünkre szolgált.

Szivesen emlékszünk meg még a Fekelnővérek pantonim farsangi bohóctáncáról, amely kedves betétül szolgált.

Kemény dió volt a két est s a társulat bizony nem tudta fölharapni. Nem is csodáljuk. De

NIGRIN a legjobb
CIPÓCRÉM
ST. FERNOLENDT, Wien
cs. és kir. udvari szállító.
Mindenütt kapható!

legalább egy kissé több akaratot s igyekvést látunk volna. A két estéből egyébként gyöngéd emlékként marad meg a színházlátogató közönség lelkében Szoyer hangja, játéka s egyénisége. De ha már gyöngédségről beszélünk, hát ugyan hol maradtak - a virágok? Zsufolt ház, az volt. Ováció is, vastaps is. Am nem hullott a művész nő lába elé egyetlen szál virág. Ami bizony vastag udvariatlanság volt s a kulturális nivót nem helyezi valami szédítően magas régióba.

Lant.

* **Hangverseny, színelőadás meg a jótékony-ság.** Kedden, e hó 29-én jótékonycélu hangverseny és színelőadás lesz a Városi Színházban a székesfehérvári felső kereskedelmi iskola segítő-egyesülete javára. A hangversenyben *Belenay* Margit énekkel és táncal, *Denes* Ella francia dallal, *Déri* Giza énekkel és táncal, *Gyárfás* Udjon szavalattal (A vén cigány), *Tábori* Frida magyar dalokkal vesz részt. A hangversenyt követi a *Rákóczi fia* előadása.

* **A kulisszák mögül.** Szalkai direktor változatosan teszi a színház jövő hetét. A heti műsor már maga is sok újat ígér, részben egészen új darabjaival, másrészt a reprizzel. Ami helyénvaló dolog is, miután az avatatlankor ma már joggal hihették, hogy a repertoár kimerült. Fokozták azután a műsor érdekességét a személyi vonatkozások. Itt van mindjárt *Szilasy* Etel a színház új szubrettprimadonnája, aki épen tegnap játszott kedvesen a Koldusgrófbán. Hétfőn megint az ő felléptében lesz részünk. Ezután a *Paraszt-kisasszonyban*. Kedden, amikor *Rákóczi fia* meg voltak előadás célú előadás lesz, mint fentebb jelezzük. A szerdai *Nebántsvirág*-gal megkezdődnek a jutalomjátékok. Ez a repriz *Tábori* jutalomjátéka lesz. Csütörtökön, amikor a *Pillangókisasszony*-t adják, egyúttal *Bendiner* Nándor hangversenyeznek. A jövő hét tehát nemcsak a kisasszonyok hete — *Parasztkisasszony*, *Pillangókisasszony*, *Milliárdos kisasszony* — lesz, de az érdekessége is. Hogy ez az érdekesség minél nagyobb legyen s a publikum várakozása, érdeklődése minél méltóbb kielégítést nyerjen, ezen most nagyban dolgozik a színészgárda a kulisszák mögött.

* **Kis Pajtás.** Igazán kedves pajtása a keresztény gyermekeseknek. Legújabb száma is meglepően gazdag és rendkívül változatos tartalommal jelent meg: Szepessy bácsi: A hóember. (Vers) — Huszár Károly: Hóvirág Matyi. — Erdélyi Zoltán: Mi baj, kis fiam? (Vers.) — Faics Irén: Farkas Lacika története. (Vege.) — Szepessy László: Az árvaházban. (Költemény.) — Korentsy Sandor: A hős Nelli. — Laci bácsi: Palitka szánkózik. (Illusztrált humoros vers.) — Széptáti Bálint: Madárvédelem. — A gyermek szájze szerint megirt gyermekhírek. Gyermekirodalom, mulatságos Tarka-barka, Fejtörők, Játék, Szerkesztő bácsi postája stb. zárja be a csupa rutinnal szerkesztett lapot. A szebbnél-szebb rajzokkal, képekkel teletűzdelt heti 16 oldalas, legértékesebb magyar gyermeklap egyúttal a legolcsóbb is. Egész évre 6, felévre 3 koronára, mely összeg a kiadó T. Pelikán Krizsó címére küldendő: Budapest, VII., Csömöri-ut 16. Szerkesztője Szepessy László, Budapest, VIII. ker., Máriá-utca 18., I. 24.

* **Színházi hét.** Vasárnap délután: János vitéz, este Csikós. Hétfőn: *Parasztkisasszony*. Kedden: *Rákóczi fia*. Szerdán: *Nebántsvirág*. Csütörtök: *Pillangókisasszony*. Péntek: *Milliárdos kisasszony*. Szombat délután: Gül baba, este Vig özvegy.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti általános biztosító társaság (Assicurazione Generali) új életbiztosítási feltételeket léptetett hatályba, melyek előzékenységi és szabadelvűség tekintetében az összes eddigi feltételeket messze felülmúlják. Ezenkívül a Generali azt a fontos előnyt is nyújtja, hogy oly egyes biztosítások érvényét, melyeknek esedékessége alkalmával a biztosított még nem 60 éves, 50.000 korona biztosított összeg erejéig külön pótdíj felszámítása nélkül rokkantság esérére is olyformán kiterjeszti, hogy a biztosítottat a teljes rokkantság tartalmára a díjfelvétel alatt egészen felmenti. Ezen újítással a Generali az életbiztosítás fejlesztése érdekében ezáltal is mint első lép a haladás terére és úgy az életgazdaságban, mint a tűz-, szállítmány-, üveg és betöréscsopás elüli biztosítások tekintetében a legmesszebbmenő előzékenységet és szolgálatkészséget tanúsítja.

Piaci árak.

Székesfehérvár 1907. január 26-án
(100 kg. számítva.)

	kor. fill.	kor. fill.
Buza:	13 80	14
Rozs:	12 40	12 50
Árpa:	12 40	12 80
Zab:	14 60	14 70
Tengeri: (uj)	9 60	
Bab:	22 40	

Forgalom élénk.

Felelős szerkesztő: Dr. HELVEY LAJOS.

Népmozgalmi statisztika.

1907. évi január hó 19-től január hó 26-ig.

Születés. Született: 6 törvényes fiú, 9 leány, 0 törvénytelen fiú, 0 leány; ezekből halvaszületett törvényes fiú 0, leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0. Összesen 15.

Halálozás. Elhalt: 6 fi, 2 nő; ezekből 7 éven aluli törvényes fiú 2, leány 2, törvénytelen fiú 0, leány 0, 7 éven felül fi 4, nő 5. Összesen 8.

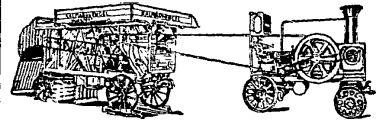
E szerint a születés a halálozást 7-tel múlja felül.

Elhullak: Domanczki József r. kath. 70 éves nyug. fogházor, Palotai-u. 30. — Mihályi György r. kath. kekkfőgyári napsz. 45 éves, Halász-u. 2. — Bauer György r. kath. magánzó, 45 éves Szent-István-u. 17. sz. — Vendég Antal, r. kath. napsz. 62 éves Olaj-u. 46 sz. — Viegler Teréz, r. k. 20 hónapos Szénatér, 3. sz. — Tóth Lajos István ev. ref. 6 éves Rákóczi-u. 29. sz. — Klein Anna, r. k. 15 hónapos, Berényi-ut 11. sz. — Tuogler Ferenc, r. k., 13 hónapos Öreghez 1024. sz.

Küldetésék: Pados József dv. kocsikapcsoló és Sulyok Teréz, Sz.-fehérvár. — Löwinger Vilmos, magánhivatalnok Bécs, és Kohn Alice Bécs. — Kis Balog Péter, földm. napsz. és Knais Margit Sz.-fehérvár. — Valach András sütő segéd, Főrhöz Julianna Sz.-fehérvár. — Halm Alfréd Alajos számvivő őrmester a 60. gyalogezredben és Lóke Ágnes Sz.-fehérvár.

Számtalan első díjjal és díszoklevelekkel kintüntetve.
KALMAR és ENGEL
MOTOR- ÉS GÉPGYÁRA
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 18.

Ajánlja egy esélőgép, mint malomüzemre leggyorsabb benzínmotorjait, benzínlokomobiljait, valamint szivógáz-motorjait melyek V., Lipót-körút 18. bármikor üzembem megtekinthetők.

Teljes jótállás Egyedül! létező újdonság!
Kintűnő cseplésért!

Ezen motorok egyenletes járásuak és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.
Árjegyzék ingyen. — Olcsó árak részletfizetésre.

KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES

üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Raktárt tartok mindennemű ruganyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. Javításokat a leggyorsabban és jutányos árban készítek.

Hirtling Pál kocsigyártó,

Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.

Hirdetéseik jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban. Szt-István-tér I.

Székesfehérvári első Butorraktár

Sas-utca 6. szám, a „Fekete sas“ szállodával szemben.

Van szerencsám a n. é. helybeli és vidéki közönségnek a már 40 éve jó hírbem álló saját készítményű

kárpitos és asztalos BUTORAIMAT

nagy választékban, szilárd és izlésteljes kivitelben, pontos kiszolgálás és jutányos árakban ajánlani.

Nekülönbem a szakmákban vállalkozom kívánatra külön rajzok szerint elkészítendő mindennemű kárpitos és asztalos munkákra helyben és vidéken.

Teljes tisztelettel.
Füstér Imre.

Nyomatott az Fejérmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.